

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/23/2022
Identifikačné číslo spisu:	1519202715
Dátum vydania rozhodnutia:	13.07.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1519202715.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci oprávneného (otca): W., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. č. XX, XXX XX J., proti povinnej (matke): W., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. č. X, XXX XX J., zastúpenej JUDr. Máriou Peráčkovou, nar. 13.11.1948, bytom 089 01 Belejovce č. 9, s adresou na doručovanie: Y, XXX XX J., o výkone rozhodnutia upravujúceho styk rodičov k maloletým deťom: 1.) D., nar. XX.XX.XXXX, 2) Y., nar. XX.XX.XXXX, obe deti bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vázovova č. 7/A, 816 16 Bratislava, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 2Em/4/2019, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 18CoE/182/2021-2943 zo dňa 30. septembra 2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 9. júla 2021 pod č.k. 2Em/4/2019-1845 opierajúc sa o § 360 Zákona NR SR č. 161/2015 Z.z. - civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) vo vzťahu k § 324, § 325, § 329 a § 330 Zákona č. 160/2015 Z.z. CSP zamietol návrh oprávneného na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúcom v:

- zákaze akéhokoľvek styku, kontaktu, komunikácie a vyjadrovania sa riaditeľa ÚPSVaR Bratislava I. a C. vo veci úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom,
- zákaze akéhokoľvek styku, kontaktu, komunikácie a vyjadrovania sa schvaľovateľa ÚPSVaR Bratislava C., vo veci úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom,
- zákaze akéhokoľvek styku, kontaktu, komunikácie a vyjadrovania sa pracovníkov Ústredia ÚPSVaR, vo veci úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom,
- vylúčení ÚPSVaR Bratislava v konaní vedenom pred Krajským súdom v Bratislave, pod sp. zn., 20CoP/30/2021,
- zastavení konania iniciovaného matkou maloletých o zmenu rodičovských práv k maloletým deťom vedeného Okresným súdom Bratislava V, pod sp. zn. 22P/123/2019,

-zrušení nezákonného znaleckého dokazovanie a nezákonného uznesenia v konaní Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 22P/184/2019 a v konaní Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP/420/2019, ktorými boli maloleté deti zverené matke, súčasne alternatívne požadoval zveriť maloleté deti do svojej starostlivosti.

2. Súd prvej inštancie preskúmajúc návrhy oprávneného na nariadenie neodkladného opatrenia dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na ich nariadenie. Mal za to, že oprávnený neosvedčil naliehavosť potreby neodkladným opatrením upraviť práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom v ním navrhovanom rozsahu.

3. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie oprávneného (otca) uznesením pod č.k. 18CoE/182/2021-2943 zo dňa 30. septembra 2021 uznesenie Okresného súdu Bratislava V potvrdil. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Mal za to, že rozhodnutie prvoinštančného súdu je súladné so zákonom a je procesne a vecne správne, preto ho potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.

4. Poukázal na to, že v predmetnej veci ide o konanie o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku. V zmysle tejto časti CMP súdy uskutočňujú výkon rozhodnutí vo veciach maloletých, ktoré neboli splnené dobrovoľne a dbajú pri tom na to, aby nedochádzalo k porušovaniu práv a právom chránených záujmov fyzických osôb a aby sa práva nezneužívali na úkor týchto osôb. V konaní vykonávacom, ku ktorému dochádza na základe autoritatívneho a vykonateľného rozhodnutia príslušného orgánu (tzv. exekučného titulu) je predmetom procesnej ochrany od súdu požadovaný a súdom nariadený nútený výkon subjektívneho práva z vykonateľného rozhodnutia, t.j. práva už judikovaného. Vecou samou je tu nútené uskutočnenie výkonu príslušného vykonateľného rozhodnutia (v tejto fáze konania niet priestoru pre činnosť spadajúcu pod fázu základného konania, napríklad možnosť meniť rozsah, kvalitu, podmienky styku rodiča s maloletým dieťaťom).

4.1. Keďže v predmetnej veci je exekučným titulom súdne rozhodnutie, nemožno pripustiť, „aby cestou „procesných podnetov“ proti výkonu rozhodnutia boli uplatňované také formálne vady konania, z ktorého vzišiel právoplatný exekučný titul, ktoré vady môžu byť uplatňované len opravným prostriedkom proti rozhodnutiu vo veci samej“ (R 48/1957). Vykonávacie konanie nie je prieskumnou inštitúciou základného konania, resp. náhrada jeho absencie (posudzovaním toho, čo je predmetom návrhu na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností by vykonávací súd prekročil rámec ustanovenia § 370 ods. 1 a § 376 CMP, keďže takýto záver by nutne predbiehal výsledok úvah patriacich výlučne všeobecnému súdu riešiacemu návrh podľa § 111 písm. b/ CMP a v podstate by /nepripustne/ nahrádzal pozíciu tohto súdu); ak je vykonávací súd povolaný k posúdeniu, či vykonávané rozhodnutie je materiálne vykonateľné, sleduje len vlastné hľadiská výkonu, teda tie, ktoré sa spájajú výlučne s jeho faktickou vykonateľnosťou.

5. Zdôraznil, že exekučný titul o ktorý sa opieral oprávnený v čase iniciovania konania o výkon rozhodnutia a ktorý oprávnený vníma ako spravodlivú úpravu rodičovských práv je v súčasnosti nespôsobilým exekučným titulom, ktorý bol nahradený až do rozhodnutia vo veci vedenej pod sp. zn. 22P/123/2019, z tohto neodkladného opatrenia ako súčasného exekučného titulu vyplýva, že dôvodom jeho vydania je potreba takejto úpravy styku rodičov s maloletým dieťaťom práve v záujme maloletých detí. Z obsahu návrhov oprávneného na vydanie neodkladných opatrení je zrejma snaha zmeniť súčasný exekučný titul a dosiahnuť stav predchádzajúci jeho vydaniu, čo možno vnímať ako legitímnu požiadavku rodiča avšak realizovanú v konaní, ktorého cieľom je výlučne vykonanie exekučného titulu, nie jeho kreovanie. Odvolací súd vychádzajúc zo znenia citovaných právnych ustanovení, zohľadniac vyššie uvedenú skutkovú a právnu argumentáciu považoval za potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

6. Proti predmetnému uzneseniu podal dovolanie oprávnený (otec), rozhodnutie odvolacieho súdu považoval za nezákonné pre vady konania a to z dôvodu podľa § 420 písm. b) CSP a z dôvodu § 420 písm. f) CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z obsahu

dovolania vyplynulo, že žiada rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podal účastník, v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť. Najvyšší súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) uvádza nasledovné:

8. Podľa § 429 ods. 1 a 2 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

9. Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019, č. R 39/2020).

10. Z obsahu spisu predloženého najvyššiemu súdu na základe dovolania oprávneného (otca) vyplynulo, že dovolanie zo dňa 20. januára 2022 spísal oprávnený (otec) na ktorého sa podľa obsahu spisu nevzťahujú výnimky z povinného zastúpenia advokátom formulované v § 429 ods. 2 písm. a) až c) CSP. Podmienka kvalifikovaného zastúpenia nie je splnená napriek tomu, že strany sporu boli v odvolacom konaní o tejto povinnosti riadne poučené (vyplýva to z poučenia v uznesení odvolacieho súdu zo dňa 30. septembra 2021 sp. zn. 18CoE/182/2021-2943).

11. Vzhľadom k tomu, že dovolateľ nebol v dovolacom konaní zastúpený tak, ako to vyžaduje § 429 ods. 1 CSP a nejde o žiadny z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP, hoci bol dovolateľ o povinnom zastúpení v dovolacom konaní odvolacím súdom riadne poučený, najvyšší súd jeho dovolanie odmietol postupom podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie podmienky dovolacieho konania.

12. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát dovolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok